

Total Pages – 6

B.A. RNLK-/SANS/GE1/21

2021

Sanskrit

[First Semester]

Paper - GE1

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

Illustrate the answers wherever necessary.

A. दशप्रश्नामाम् उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च देयम्। 2×10=20

दशটি প্রশ্নের উত্তর সংস্কৃত ভাষা ও দেবনাগরীলিপিতে লেখ।

1. अस्मद् शब्दस्य प्रथमाविभक्तिरूपाणि लिखत।
अस्मद् शब्देर प्रथमा विभक्तिर रूपानि लेख।
2. कति विभक्त सन्ति? काः च ताः?
विभक्ति कयप्रकार ओ कि कि ?

(Turn Over)

(2)

3. शून्यस्थानं पूरयत - (शून्यस्थान पूरण कर)
सः गुरुकथा ____ । (श्रुणोति / श्रुणोषि/ श्रुणोमि)
सः गुरुकथा ____ । (श्रुणोति / श्रुणोषि / श्रुणोमि)
4. कति कारकाणि सन्ति ? तेषां नामानि लिखत ।
कारक कयप्रकार ? सेगुनिर नाम लेख
5. संस्कृतेन अनुवादं कुरुत - (संस्कृत भाषाय अनुवाद कर)
लता नदी थेके ज्ञान करे फिरछे ।
6. सन्धिं कुरुत - विद्या + आलयः
देव + इन्द्रः
सन्धि कर - विद्या + आलयः
देव + इन्द्रः
7. सन्धिविच्छेदं कुरुत - देवर्षिः
अतीव
सन्धि विच्छेद कर - देवर्षिः
अतीव

(3)

8. सन्धिं कुरुत - ते + अनम्
यदि + अपि
सन्धि कर - ने + अनम्
यदि + अपि
9. परिनिष्ठितरूपं लिखत - पठ् + शतृ
खाद् + क्त्वा
परिणतरूप लेख ः पठ् + शतृ
खाद् + क्त्वा
10. परिनिष्ठितरूपं लिखत - गम् + क्त
कृ + तुमुन्
परिणतरूप लेख - गम् + क्त
कृ + तुमुन्
11. वाच्यपरिवर्तनं कुरुत - सः ग्रामं गच्छति ।
वाच्य परिवर्तन कर - सः ग्रामं गच्छति ।
12. कस्मात् कारणात् सर्वकर्मफलत्यागः कर्तव्यः ?
सर्वकर्मफल त्याग केन करा उचित ?

(4)

13. कीदृशाः जनाः भगवन्तं प्राप्नुवन्ति ?
किरूपं व्यक्तिं भगवानके पेये थके ?
14. श्रीमद्भगवद्गीतायाः आधारग्रन्थः कः ?
गीतायां कति अध्यायाः सन्ति ?
श्रीमद्भगवद्गीतार आधारग्रन्थ कि ?
गीताते कयति अध्याय आछे ?
15. मृत्युसंसारसागरात् भगवान् केषां समुद्धर्ता ?
मृत्यु संसारसागर थेके भगवान् कादेर रक्षा करेन ?

B. चतुर्णाम् उत्तरम् कर्तव्यम् – (चारटि प्रश्नेर उत्तर दाओ) 5×4

1. व्याख्यां लिखत – (ब्याख्या लेख)
संहिनैकपदे नित्या नित्या धातुपसर्गयोः।
समासेऽपि च नित्या स्यात् सा चान्यत्र विभाषिता ॥
संहितेकपदे नित्या नित्या धातुपसर्गयोः।
समासेऽपि च नित्या स्यात् सा चान्यत्र विभाषिता ॥
2. युष्मदशब्दस्य रूपाणि लिखत।
युष्मद् शब्देर रूपगुलि लेख।

(5)

3. संस्कृतेन अनुवादं कुरुत -

संस्कृत भाषाय अनुवाद कर -

आमार नाम मिता । आमि मेदिनीपुरे थाकि । आमि प्रतिदिन
साईकेले करे कलेजे याई ।

4. पठ्-धातोः लृट्लकारस्य सर्वाणि रूपाणि लिखत ।

पठ् धातुर लृट्-लकारेर समस्तरूप लेख ।

5. लभ्-धातोः लृट्लकारस्य सर्वाणि रूपाणि लिखत ।

लभ् धातुर लृट्लकारेर समस्तरूप लेख ।

6. व्याख्या कार्या - (ब्याख्या कर)

अनपेक्षः शुचिर्दक्ष उदासीनो गतव्यथः ।

सर्वारम्भपरित्यागी यो मद्भक्तः स मे प्रियः ॥

अनपेक्षः शुचिर्दक्ष उदासीनो गतव्यथः ।

सर्वारम्भपरित्यागी यो मद्भक्तः स मे प्रियः ॥

7. व्याख्या कार्या - (ब्याख्या कर)

भय्यावेश्य मनो ये मां नित्ययुक्ता उपासने ।

श्रद्धया परयोपेतास्ते मे युक्ततमा मताः ॥

(6)

मस्सामेश्य मनो ये मा; नित्ययुक्ता उपासते ।

श्रद्धया परयोपेतान्ते मे युक्ततमा मताः ॥

C. द्वयोः प्रश्नोः उत्तरं देयम्-

10×2

ये कोन दुटि प्रश्नेर उतुतर दाओ -

1. कारकस्य लक्षणं विभागं च विलिख्य कर्मकारकं संक्षेपेण आलोचयत ।
कारकेर लक्षणं ओ विभागगुलि लिखे कर्मकारक विषये संक्षेपे
आलोचना कर ।
2. 'तत' शब्दस्य त्रिषु लिङ्गेषु सर्वाणि रूपाणि लिखत ।
तत् शब्देर तिनटि लिङ्गेर समस्तरूप लेख ।
3. श्रीमद्भगवद्गीतायाः द्वादशाध्यायानुसारं भगवतः प्रियभक्तस्य
गुणावलीं वर्णयत ।
श्रीमद्भगवद्गीतार द्वादश अध्याय अनुसारे भगवानेर प्रियभक्तेर
गुणावली वर्णना कर ।
4. श्रीमद्भगवद्गीतायाः माहात्म्यं स्वभाषया वर्णयत ।
श्रीमद्भगवद्गीतार माहात्म्य निजेर भाषाय वर्णना कर ।